

کارورزی با رویکرد پژوهش روایی: الگویی نو در توسعه حرفه‌ای معلمان

اسماعیل جوکار^۱، سیده نجمه مولایی^۲، زهره عمادی^۳، عباس اناری نژاد^۴

چکیده

در میان مراحل آموزش معلم، دوره‌ی کارورزی یکی از مهمترین مراحل است که دانشجو معلمان را از مرحله نظری وارد مرحله‌ی عملی کرده و آنان را به نقش معلمی آینده نزدیک می‌کند؛ تا جایی که هدف اصلی این مطالعه، توصیف تجارب و درک اساتید و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان فارس درباره‌ی ویژگی‌های کارورزی با رویکرد پژوهش روایی است. مطالعه حاضر در قالب روش کیفی انجام پذیرفت. جامعه آماری شامل دانشجویان و اساتید دانشگاه فرهنگیان فارس بوده است. برای نمونه‌گیری از روش هدفمند و با رعایت قاعده اشباع نظری استفاده شد. به این صورت که تعداد ۳۰ دانشجو و ۱۵ استاد در مدت یک ماه مورد مصاحبه قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختار یافته بود که روایی آن با استفاده از روایی سازه، درونی و بیرونی و پایایی آن با استفاده از روش بررسی اعضا، بررسی همکار و ناظر بیرونی مورد تایید قرار گرفت. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از راهبرد تجزیه و تحلیل محتوای کیفی مرسوم استفاده گردید. یافته‌های بدست‌آمده نشان داد که مقوله‌های اساسی کارورزی با رویکرد پژوهش روایی از نظر اساتید و دانشجویان شامل: (۱) ماهیت پژوهش روایی، (۲) مزایای پژوهش روایی، (۳) مشکلات اجرای پژوهش روایی و (۴) تمهیدات و ملزومات پژوهش روایی می‌باشد که هر کدام دارای زیر مقوله‌هایی می‌باشند. بر اساس دیدگاه اکثر اساتید و دانشجویان، دانشگاه باید با مدرسه تعامل داشته باشد و بخشی از بودجه‌ی دانشگاه را به مدارس می‌کند که با دانشگاه همکاری می‌کنند، اختصاص دهند. در پایان نیز پیشنهاداتی از جمله برگزاری جلساتی بین دانشجویان برای انتقال تجارب، چاپ گزارش‌های برتر دانشجویان در مجلات کارورزی و... مطرح شده است.

کلیدواژه‌ها: کارورزی، رویکرد پژوهش روایی، معلم فکور، دانشگاه فرهنگیان، مصاحبه.

^۱ کارشناس علوم تربیتی، عضو پرسنلی اداره آموزش و پرورش شهرستان فراه‌شند، فارس، ایران. cr.esmail@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، فارس، ایران

^۳ دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، فارس، ایران

^۴ استادیار، دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی شیراز

مقدمه

معلمی هنر است ولی هنر برتر از آن تربیت معلم است. چنانچه تعلیم و آموزش مهارت‌های تدریس در مراکز تربیت معلم بر پایه‌ای گذاشته شود که معلمان جوان همواره درگیر عمل و تجربه شوند و با حرفه‌ای که پیشه کرده‌اند، انس و الفت بیشتر بگیرند، به لیاقت‌های فردی خود پی می‌برند و آنها را بارور می‌سازند (رووف، ۱۳۸۶)؛ حال در میان مراحل پیوسته آموزش معلم، دوره کارورزی را می‌توان مهمترین مرحله نامید که دانشجو از مرحله نظری وارد مرحله عملی شده و خود را در نقش یک معلم آینده احساس می‌کند؛ همچنین هر چه دانشجویان تربیت معلم با آمادگی بهتری چه از نظر علمی و چه از نظر عملی وارد این مرحله شوند به نحو بهتری خواهند توانست وظایف محوله خود را در مسیر تربیت دانش آموزان به انجام رسانند. در این ارتباط دانشجویان تجربیات ارزشمندی از محیط کار و موقعیت شغلی آینده خود بدست می‌آورند و استعدادها و توانایی‌های خود را مورد سنجش قرار می‌دهند (تلخابی و فقیری، ۱۳۹۳)؛ کارآموزی را می‌توان یک روش و راهبرد آموزشی معرفی کرد که بر مبنای الگوی استاد- شاگردی استوار است و از زمان‌های پیدایش پیشه‌ها و حرف‌ها به دست انسان، جهت تولید ابزار، صنعتگری و غیره رواج داشته است (فیوضات، ۱۳۷۲؛ ویگان^۱، ۲۰۰۴)؛ تاریخ کارورزی با تاریخ یادگیری تجربی و آموزش و پرورش تجربی و مشارکتی گره خورده است و به اوایل ۱۹۰۰ میلادی بر می‌گردد که در آمریکا شروع شد و شامل تجربیات آموزشی مبتنی بر کار می‌گردید؛ در اروپا نیز کارآموزی داوطلبانه برای جوانان در اوایل قرن نوزدهم آغاز گردید و از عناصر اصلی سیستم‌های آموزش در اروپا گردید (مریت^۲، ۲۰۰۸). حال بنابر مطالب گفته شده، کارورزی را بایستی نوعی یادگیری تجربی دانشگاهی دانست که دانش و نظریه‌ی دانشگاهی با کاربرد و مهارت در محیط کار تلفیق می‌گردد و سبب فراگیری مهارت‌های معلمی می‌گردد و طبق نظر کولین^۳ (۲۰۰۲) و رهلینگ (۲۰۰۶) پلی میان محیط دانشگاهی و محیط شغلی است (رانین و همکاران^۴، ۲۰۱۳)؛ تاجایی که نورت (۱۹۸۵) نیز بر این باور است که کارورزی پلی میان نظریه و عمل است (بوکالییا^۵،

¹ Weigand

² Merrit

³ colin

⁴ Ruhanen et al

⁵ Bukaliya

۲۰۱۲). به زعم فیپس و همکاران^۱ (۲۰۰۸)، کارآموزی یک تجربه آموزشی است که به موجب آن یک دانشجو به صورت موقت یا در یک دوره زمانی معین در یک موقعیت کاری به سر می‌برد. از منظر آنان کارآموزی بیشتر بر حرفه‌آموزی ضمن شغل متکی است تا اینکه از دید کلی جنبه اشتغال داشته باشد. کارروزی محملی برای کسب تجربه شغلی نظارت شده به شمار می‌آید که برای کسب آمادگی برای احراز یک شغل تخصصی ضروری است. چنین تجربه‌ای می‌بایست تا حدودی طولانی باشد و با نظارت، هدایت، آسان‌گری، آماده‌سازی و برنامه‌ریزی همراه باشد تا به دستاوردهای مورد انتظار منجر شود. از این رو تفاوت اصلی کارروزی با برنامه‌های مذکور در عناصر نظارت و استفاده از دانش قبلی است؛ به عبارت دیگر نظریه و عمل با نظارت استاد راهنما گره خورده است (تلخابی و فقیری، آموزشنامه شماره ۵). همچنین برخی از محققان (مک کرو،^۲ ۱۹۹۸؛ فلمن و بارتون^۳، ۱۹۹۰؛ باق^۴، ۲۰۰۳، دارش^۵، ۲۰۰۱) عوامل و سازه‌های تاثیرگذار بر دوره کارروزی را "زمان صرف شده توسط کارآموز طی دوره، مکان و موقعیت برگزاری دوره، سطح کیفی اجرای دوره، میزان هدایت و نظارت در طول دوره کارروزی، نوع فعالیت‌ها و ساختار طراحی شده، همخوانی فعالیت‌ها بر مبنای استانداردها و تشریح مساعی گروه دانشگاهی برای برطرف نمودن نیازهای کارآموزان" بیان نموده‌اند و اسکرنس^۶ (۲۰۰۵) معتقد است که، دانشجویانی که در دوره کارآموزی خود همیاری می‌کنند در مقایسه با دانشجویانی که همیاری ندارند، بهتر یاد می‌گیرند.

از منظر ترابی^۷ (۱۳۹۳) کارروزی در خدمت آمادگی شغلی دانشجویان عامل مهمی برای به حرکت درآمدن و به حرکت درآوردن است. در حقیقت دانشجویانی که از یک سو بنیه علمی خود را تقویت می‌کنند و از سوی دیگر خود را از نظر عملی و کاربردی آماده می‌کنند، به راحتی وارد بازار کار می‌شوند و حتی حاضر به کار کردن با حقوق‌ها و دستمزدهای پایین نیستند.

حال یکی از راه‌های دستیابی به دانش عملی شخصی معلمان، برقراری ارتباط با معلمان از طریق کارروزی و انجام پژوهش روایی^۷ است (حیدری نقدعلی، آموزشنامه شماره ۵). روایت پژوهشی و

¹ Phipps et al

² McKerrow

³ Feldman and Barton

⁴ Baugh

⁵ Daresh

⁶ Sgrensen

⁷ narrative inquiry

روایت‌نویسی در کارورزی مرحله‌ای است که در حین مشاهده و بخصوص بعد از آن اتفاق می‌افتد. مشاهده‌گر به شیوه نقل یا نمایش و توصیف و تشریح به بیان رخدادها، رفتارها و روابط ماجراهایی می‌پردازد که در کلاس درس اتفاق می‌افتد. کارورز می‌تواند رویدادهای کلاسی را به صورت خطی، فرایندی و متوالی در گزارش خود درج کند. همچنین می‌تواند با آگاهی از عناصر پیرنگ مانند شروع، گسترش، گره افکنی، بحران، تعلیق، کشمکش، اوج، گره‌گشایی، پایان‌بندی رویدادها، رفتارها و روابطی که در کلاس اتفاق می‌افتد را بیان کند (تلخایی و فقیری، آموزش‌نامه شماره ۵). پژوهش‌روایی یک راهبرد پژوهشی است که پژوهشگر به کمک آن زندگی افراد را مطالعه می‌کند و از یک یا چند نفر می‌خواهد که داستان‌های زندگی خود را بیان کنند. سپس، این اطلاعات توسط پژوهشگر به صورت روایت زمانی بازگویی یا بازسازی می‌شوند. در پایان روایت مورد نظر، پژوهشگر دیدگاه‌های زندگی شرکت‌کننده را با دیدگاه‌های زندگی خود در قالب روایت جمعی (مشترک) تلفیق می‌کند (کلاندینین^۱ و کنلی^۲، ۲۰۰۰).

بررسی‌هایی در رابطه با پژوهش‌روایی انجام شده است، که در تأیید مطلب فوق می‌توان به نتایج ارزیابی‌هایی که محققان نیز در این زمینه انجام داده‌اند اشاره کرد. اطلاعات به دست آمده از نقش پژوهش‌روایی در آموزش و رشد حرفه‌ای معلمان نشان داده است که، این روش به شکل-گیری و تثبیت هویت معلم کمک شایانی می‌نماید (دیکینسون^۳، ۲۰۱۲) و گلکار (۱۳۹۵) در تحقیق خود عنوان کرد که، پژوهش‌روایی تأثیرات سازنده در تربیت معلم نظیر: تثبیت هویت حرفه‌ای، افزایش دانش و مهارت دانشجو معلمان، اثربخشی کارورزی، تدوین منطقی‌تر برنامه‌ی درسی، تسهیل فرایندهای پیچیده تدریس، بهبود فرایند آموزش و یاددهی-یادگیری، توسعه‌ی درک آنان، تربیت معلم پژوهنده، بهبود نگرش حرفه‌ای و کاهش تعارضات ناشی از تفاوت‌های فرهنگی داشته است. همچنین یافته‌های پژوهش‌هایی همچون آوالوس^۴ (۲۰۱۱) در زمینه بررسی رشد حرفه‌ای معلم در تدریس و تربیت معلم نشان داد که، یکی از روش‌های اساسی و حرفه‌ای تربیت معلم استفاده از رویکرد روایتی می‌باشد و همچنین مائوس^۵ (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان

¹ Clandinin

² Connelly

³ Dickinson

⁴ Avalos

⁵ Matthews

"ریاضیات در علوم آموزش عالی، پژوهش روایتی: یک چارچوب تحلیلی برای توصیف تجربه‌ی فراگیران" به این نتیجه رسید که، پژوهش روایتی به ارائه پیچیدگی و غنای تجربیات دانشجویان برای فهم چگونگی باورهای ریاضیات که از برنامه‌های درسی علوم متأثر می‌شود، کمک می‌کند. حال از آنجایی که درس کارورزی با رویکرد پژوهش روایی از جمله طرح‌های جدید دانشگاه فرهنگیان است؛ لازم است طی پژوهش‌های متعدد و از زوایای مختلف، مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد تا ضمن شناسایی نقاط قوت و ضعف این برنامه، راهکارهای لازم برای رفع نارسایی‌ها و بهبود سطح کیفیت آن اندیشیده و ارائه شود؛ بنابراین مطالعه حاضر با هدف شناخت وضعیت موجود کارورزی به این شیوه از دیدگاه دانشجویان و اساتید طراحی گردیده است تا امکان شناسایی مسائل، مشکلات و ارائه پیشنهادات کاربردی برای ارتقای کیفیت آموزش و تدوین برنامه مطلوب کارورزی با رویکرد پژوهش روایی مهیا گردد.

۱. روش تحقیق

طرح پژوهش: پژوهش حاضر در قالب طرح پژوهش کیفی اجرا شده است. طرح پژوهش کیفی زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که محقق بخواهد نگاه عمیقی به یک شخص یا موقعیت ویژه بیاندازد (دلور، ۱۳۹۴). همچنین صاحب نظران باور دارند که عمق و غنایی که پژوهش‌های کیفی به یافته‌ها می‌دهد، قابل مقایسه با پژوهش‌های کمی نیست (فتحی آذر، بدری گرگری و قهرمانزاده، ۱۳۹۱).

نمونه گیری: جامعه آماری در این پژوهش تمامی اساتید کارورزی و دانشجویان ترم ۵ دانشگاه فرهنگیان استان فارس بوده است. برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. این نوع نمونه‌گیری زمانی استفاده می‌شود که قرار باشد، افراد با توجه به اطلاعات و ادراکات غنی از موضوع مورد نظر انتخاب شوند (گال، بورک و گال، ۱۳۹۳). در این مطالعه سعی شد افرادی که اطلاعات و تخصص بیشتر در مورد کارورزی بالاصح کارورزی به شیوه پژوهش روایتی دارند و حاضر به همکاری بودند، گزینش شوند و مورد مصاحبه قرار گیرند. در مجموع شمار شرکت کنندگان در پژوهش به ۳۰ نفر دانشجوی (۱۵ نفر مذکر و ۱۵ نفر مونث) و ۱۵ نفر از

اساتید (۸ نفر مذکر و ۷ نفر مونث) رسید که با نمونه‌گیری از این افراد، اشباع اطلاعاتی حاصل شد و به همین دلیل محققین فرآیند نمونه‌گیری و جمع‌آوری اطلاعات را پایان دادند.

ابزار گردآوری داده‌ها: برای جمع‌آوری اطلاعات از مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده شد. برای شرکت در مصاحبه از دانشجویان و اساتید طی صحبت‌هایی که با آنان شد و بعد از توضیح هدف پژوهش در مکان مناسب و در ساعتی که از نظر کاری برای آنان مناسب باشد، دعوت گردید. مصاحبه به صورت انفرادی و رودررو انجام گرفت.

اعتباربایی: آندریاس (۲۰۰۳) سه نوع روایی را برای پژوهش کیفی معرفی کرد: الف: روایی سازه- ای ب: روایی درونی ج: روایی بیرونی. روایی سازه معطوف به قابلیت تایید یافته‌ها، روایی درونی ناظر بر دقت اطلاعات و اطمینان خاطر از داده‌ها و روایی بیرونی مربوط به قابلیت انتقال داده‌ها است. در این مطالعه روایی سازه و روایی درونی با افزایش تعداد مصاحبه‌شوندگان پس از دستیابی به اشباع اطلاعاتی تامین شد (مصاحبه با ۲۶ نفر از دانشجویان و ۱۲ نفر از اساتید به اشباع اطلاعاتی منجر گردید که با ۴ از دانشجویان دیگر و ۳ نفر از اساتید دیگر نیز مصاحبه شد). رنو و پری^۱ (۲۰۰۳) یکی از روش‌های تامین روایی بیرونی را مرورهای چندگانه تحلیل‌ها توسط پژوهشگران دانستند. به همین منظور در این مطالعه تمامی مراحل تحلیل صورت گرفته چندین بار توسط پژوهشگر مرور شد.

برای برآورد پایایی از روش بررسی همکار، بررسی اعضا و ناظر بیرونی استفاده شد. به این صورت که پس از تحلیل اطلاعات، نتایج در اختیار پنج نفر آگاه به روش تحقیق کیفی قرار گرفت و آن‌ها نیز مقولات مد نظر را تایید کردند. به جهت بررسی اعضا نیز نتایج در اختیار ۹ نفر از مصاحبه‌شونده‌ها (۳ نفر از دانشجویان و ۶ نفر از اساتید) قرار گرفت و آن‌ها نیز با توجه به مصاحبه و تجارب خود، بر نتایج صحه گذاشتند. همچنین از یک نفر ناظر بیرونی مسلط به روش پژوهش کیفی تقاضا شد تمامی مراحل این مرحله پژوهش را بررسی کند و نظر او نیز مبین تایید پایایی بوده است.

¹ Rao & Perry

شیوه ی گردآوری و تحلیل داده ها: برای جمع آوری اطلاعات از افراد در زمان و مکانی مناسب جهت انجام مصاحبه دعوت گردید. قبل از شروع مصاحبه ابتدا هدف از تحقیق، روش مصاحبه و آزادی افراد برای شرکت در مطالعه یا امتناع از آن برای شرکت کنندگان توضیح داده شد و اصول محرمانه بودن اطلاعات و کسب رضایت آگاهانه جهت مصاحبه و ضبط گفت‌وگو رعایت گردید. همچنین جهت بالا بردن کیفیت اطلاعات دریافتی، از شرکت کنندگان خواسته شد تا زمان مصاحبه را به دلخواه خودشان تعیین کنند. به طور متوسط هر مصاحبه ۴۵ دقیقه، به طول می‌انجامد که پس از تجزیه و تحلیل هر مصاحبه، مصاحبه‌ی بعدی انجام می‌گرفت. مکالمات با استفاده از تلفن همراه هوشمند ضبط گردید، سپس چندین بار و با دقت توسط پژوهشگران استماع و به صورت کلمه به کلمه مکتوب شده و مطالب استخراجی طی چندین نوبت برای آشنایی با داده‌ها خوانده می‌شد و سپس در محیط نرم افزار word تایپ شدند. در مرحله‌ی بعد پژوهشگران اقدام به تحلیل متن مصاحبه‌ها مطابق با روش تحلیل محتوای کیفی نمودند. تحلیل محتوای کیفی یک روش تحقیق است که به منظور تفسیر ذهنی محتوای داده-های مکتوب به کار می‌رود. در این روش، طبقات به طور مستقیم از داده‌های متنی حاصل از مصاحبه، استخراج می‌شود و از طریق فرآیند طبقه‌بندی سیستماتیک، کدها و مضمون‌ها مورد شناسایی قرار می‌گیرند. تحلیل محتوا، نه تنها مفهومی فراتر از استخراج محتوای عینی برگرفته از داده‌های متنی می‌باشد؛ بلکه از این طریق می‌توان مضمون‌ها و الگوهای پنهان را از درون محتوای داده‌های شرکت کنندگان در مطالعه آشکار کرد (ساح^۱ و شانون^۲، ۲۰۰۵ و اسپانگل و همکاران^۳، ۲۰۰۵ و مایرینگ^۴، ۲۰۰۰).

در پژوهش حاضر مراحل تجزیه و تحلیل داده‌ها به شرح ذیل انجام گردید: برای تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه از چند مرحله یا گام استفاده شده که عبارت اند از: فراهم سازی داده‌ها، سازمان دهی داده‌ها، تقلیل و تلخیص داده‌ها در قالب مقوله‌ها از طریق کدگذاری و متمرکز و ترکیب کردن کدها و مقولات و در نهایت، داده‌ها به صورت تم‌ها، مضامین و جداول یا بحث‌ارایه شده اند (کرسول، ۲۰۰۳).

¹ Hsieh

² Shannon

³ Spannagel et al

⁴ Mayring

لذا رویکرد اصلی محققین در تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه نیز در ابتدا استفاده از روش مقایسه مستمر داده‌ها، و سپس تحلیل تماتیک می‌باشد. در روش‌های تحقیق کیفی که بر مبنای استقرا صورت می‌گیرد، روش «مقایسه مستمر داده‌ها» مطرح است. در این روش پس از کدگذاری‌های اولیه، نکاتی کلیدی مرتبط با موضوع پژوهش پس از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها، از متن به شیوه کدگذاری باز و اولیه بیرون کشیده شد و کدهای مربوط به هر نکته تعیین شدند. سپس این روند ادامه یافته تا به وسیله کدگذاری محوری به مقولات اصلی برسیم. کدگذاری محوری مرحله دیگری از تحلیل است که پس از مرحله کدگذاری باز انجام می‌شود. در کدگذاری محوری محقق می‌تواند از دل داده‌های جمع‌آوری شده و مقایسه مستمر آنها، پس از کشف مقوله‌های موردنظر و تحلیل سیستماتیک اطلاعات به توصیف و تفسیر اطلاعات بدست آمده بپردازد. از آنجا که در این تحقیق بدنبال نظریه پردازی نبودیم، بنا به ماهیت پژوهش مراحل مقایسه‌ی مستمر داده‌ها به ترتیب ذیل انجام شد:

- نگاه سریع و اجمالی داده‌ها
- کدگذاری باز (ساخت مقوله‌های اولیه)
- کدگذاری محوری (ساخت مقوله‌های اصلی)

۲. یافته‌ها

برای انجام این پژوهش در مجموع با ۳۰ نفر از دانشجویان و ۱۵ نفر از اساتید دانشگاه فرهنگیان فارس مصاحبه انجام شد. تمامی دانشجویان در حال گذراندن کارورزی دو (کارورزی به شیوه پژوهش روایی) بودند و از رشته‌های مختلف انتخاب شدند و همچنین تمامی اساتید دارای مدرک دکترا بودند. پس از پایان مصاحبه با نفر شماره ۳۰ از دانشجویان و نفر شماره ۱۵ از اساتید، رسیدن به غنای اطلاعاتی و اشباع و تکراری شدن اطلاعات مشخص شد، به همین دلیل پژوهشگران فرآیند جمع‌آوری داده‌ها را پایان دادند. داده‌های تحقیق حاکی از آن بود که مؤلفه‌های کارورزی با رویکرد پژوهش روایی از دید دانشجویان و اساتید شامل ۴ مقوله‌ی کلی: «ماهیت پژوهش روایی، مزایای پژوهش روایی، مشکلات اجرایی پژوهش روایی و تمهیدات و ملزومات

پژوهش روایی» می‌باشد که هر کدام از این مقوله‌های کلی دارای زیر طبقاتی بودند که در جدول شماره ۱ خلاصه شده است.

جدول ۱: مؤلفه‌های کارورزی با رویکرد پژوهش روایی از دید دانشجویان و اساتید

مقوله های فرعی		مقوله های اصلی
از منظر اساتید	از منظر دانشجویان	اصلی
<ul style="list-style-type: none"> - روایت تمامی رویدادهای مهم از آغاز تا پایان - کنکاوش و واکاوی رویدادهای مشاهده شده - کدگذاری اطلاعات - به دنبال کشف معنا و معنا بخشی به تجربیات بیان شده توسط افراد - رسیدن به اطلاعات ضمنی نهفته در روایت‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> - نقل کردن تمامی مشاهدات به صورت داستان و خاطره - کدگذاری اطلاعات - یافتن مسائل و مشکلات - تحلیل و بررسی مشاهدات - ارتباط دادن مشاهدات با نظریات علمی - ارائه راه حل برای مسائل و مشکلات 	<ul style="list-style-type: none"> ماهیت پژوهش روایی
<ul style="list-style-type: none"> - سوق دادن دانشجو به فعالیت - تقویت روحیهی پژوهش محوری - افزایش تعامل اساتید و دانشجو - آشنایی با محیط کار آینده - مشاهده تأملی و تحلیلی عملکرد معلم راهنما 	<ul style="list-style-type: none"> - پرورش مهارت مشاهده - استفاده از تجارب معلم راهنما - آشنایی با محیط کار آینده - تقویت روحیهی پژوهش محوری - ثبت تجربیات برای آینده - سوق دادن به فعالیت 	<ul style="list-style-type: none"> مزایای پژوهش روایی
<ul style="list-style-type: none"> - عدم آگاهی اساتید و معلم راهنما از مفهوم پژوهش روایی - عدم همکاری مدرسه با دانشگاه - نداشتن نمونه قبلی از کارورزی به روش پژوهش روایی - عدم همخوانی درس کارورزی با رشته تحصیلی اساتید 	<ul style="list-style-type: none"> - عدم آگاهی دانشجویان و اساتید و معلم راهنما از مفهوم پژوهش روایی - وقت گیر بودن - نداشتن نمونه قبلی از کارورزی به روش پژوهش روایی - محدود بودن زمان جلسات کارورزی و زمان برگزاری. - عدم همکاری مدرسه و دانشگاه 	<ul style="list-style-type: none"> مشکلات اجرایی پژوهش روایی
<ul style="list-style-type: none"> - هماهنگ بودن فعالیت اساتید - گذراندن درس روش تحقیق توسط کارورزان - برپایی ستاد کارورزی در دانشگاه - طراحی برنامه منظم برای اجرای پژوهش روایی - روشن شدن اهداف و چهارچوب اصلی پژوهش روایی 	<ul style="list-style-type: none"> - هماهنگ بودن فعالیت اساتید - گذراندن درس روش تحقیق به عنوان پیش نیاز. - عنوان کردن دستور العمل‌ها قبل از اجرای کارورزی (جهت آگاهی دانشجو از سرفصل) - طراحی برنامه منظم برای اجرای پژوهش روایی 	<ul style="list-style-type: none"> تمهیدات و ملزومات پژوهش روایی

۳.۱. ماهیت پژوهش روایی

از منظر دانشجویان:

ماهیت پژوهش روایی شامل: نقل کردن تمامی مشاهدات به صورت داستان و خاطره، کدگذاری اطلاعات، یافتن مسائل و مشکلات، تحلیل و بررسی مشاهدات، ارتباط دادن مشاهدات با نظریات علمی و ارائه راه‌حل برای مسائل و مشکلات می‌شود. مشارکت کنندگان بر این باور بودند که دانشجویان به مشاهده‌ی دقیق تمامی رویدادها می‌پردازند و داده‌های خود را به صورت داستان روایت می‌کنند و پس از یافتن نکات مهم و برجسته به کدگذاری داده‌ها می‌پردازند و در جهت یافتن مسائل و مشکلات اقدام می‌کنند و راه‌حلهایی را برای بهبود شرایط مدرسه پیشنهاد می‌کنند. در زیر به برخی از نقل قول‌های دانشجویان در این زمینه اشاره شده است.

شرکت کننده شماره ۱۹ عنوان کرد: «تمامی مشاهدات خود را روایت می‌کنیم و بعد اطلاعات بدست آمده را کدگذاری می‌کنیم و برای مسائل و مشکلات یافته شده راه‌حلهایی را ارائه می‌دهیم».

شرکت کننده شماره ۱۶ نیز بیان داشت: «رویدادهای مشاهده شده را به صورت داستان روایت کنیم و بعد از تحلیل و بررسی داده‌ها، مشاهدات را با نظریات علمی تطبیق دهیم».

از منظر اساتید:

طبقات فرعی استخراج شده از ماهیت پژوهش روایی شامل: روایت تمامی رویدادهای مهم از آغاز تا پایان، کنکاش و واکاوی رویدادهای مشاهده شده، به دنبال کشف معنا و معنا بخشی به تجربیات بیان شده توسط افراد و رسیدن به اطلاعات ضمنی نهفته در روایت‌ها می‌باشد. در زیر به برخی از گفته‌های اساتید در این رابطه اشاره شده است.

مشارکت کننده شماره ۳ بیان داشت: «مشاهدات خود را از مدرسه به صورت داستان خیلی دقیق مطرح می‌کند و بعد از تجزیه و تحلیل داده‌ها، مقوله‌ها را سازمان‌دهی می‌کند و اطلاعات را کدگذاری می‌کند».

مشارکت کننده شماره ۹ نیز اعتقاد داشت که: «روایت، ابزاری برای دانشجو فراهم می‌کند تا بتواند از تجارب بدست آمده معناسازی کند و آن‌ها را به عنوان بخشی از دانش خود سازماندهی کند».

۳،۲. مزایای پژوهش روایی

از منظر دانشجویان:

مزایای پژوهش روایی شامل: پرورش مهارت مشاهده، استفاده از تجارب معلم راهنما، آشنایی با محیط کار آینده، تقویت روحیه‌ی پژوهش محوری، ثبت تجربیات برای آینده و سوق دادن به فعالیت می‌باشد. در این میان با توجه به اشتراک نظر شرکت‌کنندگان، پرورش مهارت مشاهده در اولویت اول قرار داشت. مشارکت‌کنندگان معتقد بودند کارورزی به روش پژوهش روایی شرایطی را ایجاد می‌کند تا دانشجو به مشاهده جزئیات حساس‌تر و دقیق‌تر شود و تمامی اعمال و رفتارهای مشاهده شده را به دقت بررسی کند. در زیر به برخی از نقل قول‌های دانشجویان در زمینه سایر مقوله‌ها اشاره شده است.

شرکت کننده شماره ۲۴ بیان داشت که: «حضور من در مدرسه و انجام کارورزی با این روش سبب آشنایی من با شیوه‌های نوین آموزشی و نحوه‌ی کلاس‌داری صحیح می‌شود و معلم تجربه‌های ارزشمندی را در اختیار من قرار داد که شاید هیچ وقت در کتاب‌های دانشگاهی نمی‌یافتم».

شرکت کننده شماره ۵ گفته است: «مشاهداتم در مدرسه، زمینه‌ای برای شناسایی مسائل و مشکلات احتمالی که در سال‌های آینده با آن روبه‌رو می‌شوم را فراهم می‌کند».

شرکت کننده شماره ۱۱ عنوان کرد: «این روش دانشجو را وادار می‌کند تا مشاهدات خود را مورد تحلیل و بررسی قرار دهد و نگاه مسئله‌یابانه‌ای به مشکلات پیدا کند».

شرکت کننده شماره ۲۷ نیز معتقد بود که: «نقش اساتید در این روش بیشتر به عنوان ناظر است و فعالیت بیشتری بر عهده‌ی دانشجوین است؛ بنابراین دانشجوین را ملزم می‌کند که به دنبال تحقیق و مطالعات بروند».

از منظر اساتید:

مزایای پژوهش روایی شامل سوق دادن دانشجو به فعالیت، تقویت روحیه‌ی پژوهش محوری، افزایش تعامل اساتید و دانشجو، آشنایی با محیط کار آینده و مشاهده تاملی و تحلیلی عملکرد معلم راهنما می‌باشد. طبق نظر مشارکت‌کنندگان سوق دادن دانشجو به فعالیت در اولویت اول قرار داشت. شرکت‌کننده شماره ۶ بیان کرد: «در این روش دانشجویان دیگر مشاهده‌گر صرف نیستند؛ بلکه برای مشکلات راه‌حلهایی را ارائه می‌دهند و هر رفتار معلم راهنما را الگو قرار نمی‌دهند». در زیر به برخی از نقل قول‌های مشارکت‌کنندگان در زمینه سایر مقوله‌ها اشاره شده است.

مشارکت‌کننده شماره ۷ گفته است که: «آشنایی دانشجو با یکی از روش‌های تحقیق کیفی سبب می‌شود تا زمینه‌ای برای فعالیت‌های بعدی پژوهشی او باشد».

مشارکت‌کننده شماره ۵ عنوان کرد: «طی دوره‌ی کارورزی، اساتید برای رفع مشکلات دانشجو زمان بیشتری را به او اختصاص می‌دهند و این فرصتی است در جهت برقراری روابط صمیمانه‌تر با دانشجو».

مشارکت‌کننده شماره ۴ نیز اعتقاد داشت که: «دوره‌ی کارورزی فرصتی است در جهت شناخت دانشجو از محیط مدرسه و روبه‌رو شدن با مسائل و مشکلات مربوط به آن».

مشارکت‌کننده شماره ۱۲ نیز در این باره عنوان کرد: «کارورز پس از مشاهده‌ی اعمال معلم به تحلیل و بررسی نقاط ضعف و قوت او می‌پردازد و برای مسائل و مشکلات یافته شده راه‌حلهایی ارائه می‌کند».

۳,۳. مشکلات اجرایی پژوهش روایی

از منظر دانشجویان:

مشکلات اجرایی پژوهش روایی شامل: عدم آگاهی دانشجویان، اساتید و معلم راهنما از مفهوم پژوهش روایی، وقت‌گیر بودن، نداشتن نمونه قبلی از کارورزی به روش پژوهش روایی، محدود بودن زمان جلسات کارورزی و زمان برگزاری و عدم همکاری مدرسه و دانشگاه می‌باشد. عدم

آگاهی دانشجویان و اساتید از مفهوم پژوهش روایی با توجه به نظر اکثر شرکت کنندگان در اولویت اول قرار داشت. دانشجویان عامل این بی‌اطلاعی را عدم برنامه ریزی مناسب برای اجرای این طرح می‌دانند و معتقد هستند که اساتید هنوز مفهوم پژوهش روایی را به درستی درک نکرده‌اند و نمی‌توانند مفهوم واحدی را به ما منتقل کنند و معلمان راهنما هنوز روش قبلی کارورزی در ذهنشان است و در پیاده کردن این شیوه مشکل دارند. در زیر به برخی از نقل قول‌های مشارکت‌کنندگان در زمینه سایر مقوله‌ها اشاره شده است.

شرکت‌کننده شماره ۲۳ در این باره بیان داشت که: « به دلیل روایت تمامی جزئیات، مدت زمان زیادی را صرف نوشتن و تایپ مطالب می‌کنم و زمان کمتری برای تحلیل و بررسی مطالب دارم.»

شرکت‌کننده شماره ۲۶ عنوان کرد: « سندیت اجرایی برای این روش هنوز مشاهده نشده است؛ یعنی اینکه ما در عمل چیزی از پژوهش روایی در دوره‌های کارورزی مشاهده نکردیم.»

شرکت‌کننده شماره ۱۵ نیز اعتقاد داشت که: « مدارس، معلمان راهنمای خود را نسبت به تغییر روش کارورزی آگاه نکرده‌اند و آنها نمی‌توانند با دانشجویان همکاری مفیدی داشته باشند.»

از منظر اساتید:

طبقات فرعی مشکلات اجرایی پژوهش روایی از منظر اساتید شامل: عدم آگاهی اساتید و معلم راهنما از مفهوم پژوهش روایی، عدم همکاری مدرسه با دانشگاه، نداشتن نمونه قبلی از کارورزی به روش پژوهش روایی و عدم همخوانی درس کارورزی با رشته تحصیلی اساتید می‌باشد. طبق نظر اکثر مشارکت‌کنندگان عدم آگاهی اساتید و معلم راهنما از مفهوم پژوهش روایی در اولویت اول قرار داشت. اساتید و معلم راهنما شناخت دقیق و جامعی از مفهوم پژوهش روایی ندارند و این امر سبب کاهش آگاهی دانشجویان از این مفهوم شده است. بنا به گفته‌ی مشارکت‌کننده شماره ۹: « معلمین راهنما هنوز نتوانسته‌اند خود را کاملاً با این موضوع وفق دهند و انتظارات موجود را برآورده کنند.» در زیر به برخی از گفته‌های مشارکت‌کنندگان در زمینه سایر مؤلفه‌ها اشاره شده است.

مشارکت‌کننده شماره ۶ بیان کرد که: «مدیران مدارس شرایط لازم در جهت شناخت معلمان راهنما از این روش را فراهم نمی‌کنند و این امر سبب عدم همکاری معلم راهنما با دانشجویان می‌شود».

مشارکت‌کننده شماره ۷ عنوان کرد: «برنامه‌ی پژوهش‌روایی با توجه به اولین سال اجرایی شدن آن و نداشتن الگوهای قبلی مبهم و نامفهوم است».

مشارکت‌کننده شماره ۱۳ نیز معتقد بود که: «من به عنوان یک مدرس تاریخ، شناخت کمتری از این روش دارم و مفاهیم برایم گنگ و نامفهوم است و لازم است که خودم برای شناخت دقیق این مفاهیم به تحقیق بپردازم».

۳،۴. تمهیدات و ملزومات پژوهش‌روایی

از منظر دانشجویان:

تمهیدات و ملزومات پژوهش‌روایی از منظر دانشجویان شامل: هماهنگ بودن فعالیت اساتید، گذراندن درس روش تحقیق به عنوان پیش‌نیاز، عنوان کردن دستورالعمل‌ها قبل از اجرای کارورزی (جهت آگاهی دانشجویان از سرفصل) و طراحی برنامه منظم برای اجرای پژوهش‌روایی می‌باشد. در این میان با توجه به اشتراک نظر شرکت‌کنندگان، هماهنگ بودن فعالیت اساتید یکی از تمهیدات لازم برای موفقیت این روش است. اساتید برای برقراری نظم و عدالت بین دانشجویان باید تمامی فعالیت‌های خود را از برگزاری جلسات و سمینارهای سازماندهی و هماهنگ کنند. در زیر به برخی از نقل‌قول‌های مشارکت‌کنندگان در زمینه سایر مقوله‌ها اشاره شده است.

شرکت‌کننده شماره ۲۴ گفته است که «برای بهتر شدن عملکرد دانشجویان در این درس با این روش، دانشجویان باید درس روش تحقیق و روش تدریس را گذرانده باشند تا کار پژوهشی را به نحو احسن انجام دهند».

شرکت کننده شماره ۷ بیان داشت که: «دیر مطرح شدن دستور العمل‌ها یکی از عوامل کاهش عملکرد بهتر اساتید در جهت راهنمایی دانشجویان است».

شرکت کننده شماره ۲۳ نیز معتقد بود که: «برای پیش‌گیری از مشکلات احتمالی در پژوهش‌روایی باید برنامه‌ی منظم و دقیقی توسط مسئولین اجرایی اتخاذ شود».

از منظر اساتید:

تمهیدات و ملزومات پژوهش‌روایی شامل: هماهنگ بودن فعالیت اساتید، گذراندن درس روش تحقیق توسط کارورزان، برپایی ستاد کارورزی در دانشگاه، طراحی برنامه منظم برای اجرای پژوهش‌روایی و روشن شدن اهداف و چهارچوب اصلی پژوهش‌روایی می‌شود. با توجه به اشتراک نظر شرکت‌کنندگان، هماهنگ بودن فعالیت اساتید در اولویت بود. طبق گفته‌ی مشارکت‌کننده شماره ۹: «به دلیل آموزش ناقص و ناکافی اساتید و دانشجویان از این روش باعث گردید که روش کار در گروه‌های مختلف کارورزی متفاوت باشد که این ناهماهنگی تاثیر منفی بر عملکرد اساتید و دانشجویان داشته است». در زیر به برخی از نقل‌قول‌های مشارکت‌کنندگان در زمینه سایر مؤلفه‌ها اشاره شده است.

مشارکت‌کننده شماره ۱ بیان کرد: «برای برقراری نظم و سازماندهی برنامه‌های اجرایی کارورزی لازم است در هر دانشگاهی ستاد کارورزی تشکیل شود تا تمام برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها هماهنگ شود».

مشارکت‌کننده شماره ۲ نیز عنوان کرد که: «زمانی که دانشجو درس روش تحقیق را گذرانده باشد آشنایی جامع و کاملتری از تحقیق‌های کیفی دارد و عملکرد بهتری در این روش خواهد داشت».

۳. بحث و نتیجه‌گیری

همانگونه که در نتایج به تفصیل شرح داده شد، کارورزی با رویکرد پژوهش‌روایی به ۴ مقوله‌ی کلی ماهیت پژوهش‌روایی، مزایای پژوهش‌روایی، مشکلات اجرایی پژوهش‌روایی و تمهیدات و

ملزومات پژوهش‌روایی از دید اساتید و دانشجویان تقسیم گردید. در کارورزی با رویکرد پژوهش‌روایی، دانشجویان به مشاهده‌ی جزئیات می‌پردازند و تجارب خود را از طریق روایت تعبیر، تفسیر و سازماندهی می‌کنند و پس از جمع‌آوری داده‌ها با بررسی مسائل و مشکلات راه‌حل‌هایی را برای آن ارائه می‌دهند و طی این اقدامات روحیه‌ی مسئله‌یابی و جزئی‌نگری در آنها پرورش می‌یابد. دانشجو از این طریق اطلاعات غنی و گسترده‌ای از محیط کار آینده خود بدست می‌آورد و کارورز با روش‌های تدریس، مدیریت کلاس و تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان آشنا می‌گردد و خود به بررسی موشکافانه و نقادانه‌ی رفتار معلم راهنما می‌پردازد که از این طریق کارورز به فعالیت سوق داده می‌شود و او می‌تواند از این تجربیات در سال‌های آینده استفاده کند. پرورش مهارت مشاهده از دید دانشجویان و سوق دادن دانشجو به فعالیت از دید اساتید از جمله مهم‌ترین مزایای کارورزی با رویکرد پژوهش‌روایی مطرح شد. در این میان می‌توان به نکات مشترک اساتید و دانشجویان در زمینه مزایای این روش اشاره کرد. این شیوه شرایطی را برای آشنایی با محیط کار آینده، تقویت روحیه‌ی پژوهش‌محوری و سوق دادن دانشجو به فعالیت فراهم می‌کنند. البته اساتید این روش را شیوه‌ای موفق‌تر می‌دانند؛ زیرا در روش قبلی دانشجویان منفعل و مشاهده‌گر تقلیدی معلمان بودند و آنها تصور می‌کردند هر چه در مدرسه مشاهده می‌کنند را باید الگو برداری کنند و گزارش‌های آنها به صورت کلی و فشرده مطرح می‌شد در صورتی که در این روش بیان کردن جزئیات از نکات اساسی و مهم است و در روش قبلی کارورز بیشتر بر روش تدریس و مسائل آموزشی معلم راهنما می‌پرداخت، در صورتی که در این روش کارورز دقیق‌تر و عمیق‌تر بر مسائل تربیتی، سازمانی، روحی، روانی و عاطفی تکیه دارد و به تحلیل و بررسی مشاهدات خود می‌پردازد و در صورتی که با مستندات علمی تطابق داشت، آنها را می‌پذیرد. علی‌رغم مزایای گفته شده یکسری مشکلات طی اجرای کارورزی با این روش مشاهده شده است. مسئله‌ای که توسط تمامی دانشجویان و اساتید به عنوان مهم‌ترین مشکل در کارورزی با روش پژوهش‌روایی مطرح گردید، عدم آگاهی اساتید، دانشجو و معلم راهنما از مفهوم پژوهش‌روایی بود. در جهت کاهش این مشکلات می‌توان جلساتی ماهانه با حضور نمایندگان دانشجویان و اساتید کارورزی برگزار گردد تا از جدیدترین برنامه‌های اجرایی کارورزی با این روش آگاه شوند و باید قبل از شروع دوره‌های کارورزی، کارگاه‌های آموزشی برای روشن‌سازی مفهوم و اهداف پژوهش‌روایی برگزار گردد و در صورت آموزش صحیح به اساتید و معلم راهنما عملکرد

دانشجویان روند مثبتی را طی خواهد کرد. از نتایج این مطالعه چنین بر می آید که عدم همکاری کادر مدرسه و دانشگاه نقش کلیدی در بروز مشکلات عدیده ذکر شده توسط اساتید و دانشجویان دارد. در جهت کاهش مشکلات در این زمینه می توان برای کادر مدرسی که با دانشگاه همکاری می کنند، حقوق و مزایایی در نظر گرفت. حال مهم ترین تمهیدات و ملزومات کارورزی با رویکرد پژوهش روایی از دید دانشجویان و اساتید، هماهنگ بودن فعالیت های اساتید معرفی گردید.

به طور خلاصه، نتایج این پژوهش نشان داد که شناخت دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه های فرهنگیان در جهت پیشبرد اهداف کارورزی با رویکرد پژوهش روایی بسیار مؤثر است. با توجه به نتایج این پژوهش به نظر می رسد که باید زمینه های آگاهی اساتید، دانشجویان و معلمان راهنما را از طریق برگزاری جلسات و سمینارهای ماهانه فراهم گردد و دانشگاه باید با مدرسه تعامل داشته باشد و بخشی از بودجه ی دانشگاه را به مدرسی که با دانشگاه همکاری می کند، اختصاص دهند و حقوق و مزایایی را برای معلمان راهنما در نظر بگیرند و از آنها حمایت و قدردانی شود. حال با توجه به آنچه بیان شد و طبق نظر مشارکت کنندگان، کارورزی با این روش در صورت برطرف شدن مشکلات اجرایی و مشخص بودن اهداف و مفهوم پژوهش روایی موفق خواهد بود؛ زیرا زمینه های فعالیت دانشجو را فراهم کرده است و این روش گامی است در جهت تربیت معلم فکور و پژوهشگر.

همچنین هر طرح تحقیقاتی که اجرا می شود، ممکن است چندین مزیت و محدودیت داشته باشد. در این طرح نو بودن ایده، نمونه گیری هدفمند و استفاده از نظرات افرادی که تخصص بیشتری در حوزه ی مورد نظر داشته اند، از جمله مزایا و عدم همکاری تمامی اساتید و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در امر تحقیق را به عنوان محدودیت های اجرایی این طرح می توان نام برد.

پیشنهادات

با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهادهای در جهت بهتر برگزار شدن کارورزی به شیوه پژوهش روایی در زیر ارائه گردیده است:

۱. عدم تسلط کامل اساتید به مفهوم پژوهش‌روایتی یکی از مهم‌ترین مشکلات مطرح شده در عدم اجرای کارورزی به شیوه پژوهش‌روایتی می‌باشد؛ بنابراین لازم است که، دوره‌های تخصصی و آموزشی کارورزی برای اساتید برگزار شود.
۲. یکی دیگر از تمهیدات مطرح شده بر اساس این تحقیق در واقع، هماهنگی فعالیت‌های اساتید می‌باشد؛ زیرا فعالیت‌های اساتید در جهت اجرای کارورزی با یکدیگر متفاوت بود و دانشجویان اطلاع واحدی از مفهوم پژوهش‌روایتی نداشتند، از این جهت لازم است که، این اساتید، فعالیت‌های خود را با یکدیگر در تمامی دانشگاه‌ها هماهنگ نموده تا دانشجویان همگی یک دید مشترک از مفهوم روایت پژوهی داشته باشند و شایسته است که این هماهنگی‌ها از طریق برگزاری متداوم جلسات توجیهی استانی و کشوری اعمال شود.
۳. عدم همخوانی درس کارورزی با رشته‌ی تحصیلی و مهارت‌های اساتید یکی دیگر از مشکلات مطرح شده در بخش اجرای پژوهش‌روایتی می‌باشد؛ در حقیقت اساتید متخصص هر رشته را برای این واحد درسی انتخاب نکرده‌اند و اساتید اطلاع کافی و لازمی از این روش تحقیق پژوهش‌روایتی ندارند؛ در نتیجه در عمل دچار مشکلات بدفهمی برای دانشجویان شده است؛ بنابراین لازم است که، اساتید مرتبط با رشته‌های کارورزی اعمال شود.
۴. عدم اطلاع دانشجویان از پژوهش‌روایتی، یکی از مشکلات مهمی است که سبب اجرای نادرست پژوهش‌روایتی برای دانشجویان شده است؛ بنابراین لازم است که، کتاب‌هایی در زمینه روایت پژوهی به دانشجویان معرفی شود تا از این طریق بتوانند اطلاعات جامعی از این مفهوم کسب کنند و همچنین شیوه‌ی نگارش روایت نویسی به دانشجویان آموزش داده شود.
۵. وقت گیر بودن این روش، یکی دیگر از مشکلات اجرایی می‌باشد، در واقع در این روش، دانشجویان دائماً در حال تایپ کردن مطالب زیادی هستند، لذا لازم است که اساتید، دانشجویان را با شیوه‌های مسئله‌یابی و حل مشکلات آشنا کنند و تنها هدف تایپ کردن اطلاعات نباشد و لازم است که اساتید شیوه‌های ارزیابی خود را تغییر دهند و تنها شیوه‌ی

- ارزیابی اجرای پژوهش روایتی نوشتن مطالب زیاد کارورزی نباشد؛ بلکه معیار و ملاک‌های خود را تغییر دهند تا شاهد پرورش معلمانی فکور باشیم.
۶. یکی دیگر از تمهیداتی که لازم است در جهت اجرای صحیح پژوهش روایتی محقق شود، این است که برنامه‌ی منظمی برای اجرای روش پژوهش روایتی طراحی شود؛ این هدف زمانی محقق می‌شود که دانشگاه برنامه منظم و هدفمندی در جهت آشنایی اساتید ایجاد کند و این مهم با برگزاری نشست‌های علمی - تخصصی کارورزی بین تمامی اساتید و برگزاری کلاس‌های نقد و بررسی مشکلات کارورزی با حضور دانشجویان و اساتید دست یافتنی است؛ تا بدین وسیله مشکلات بررسی شود و اقداماتی انجام شود.
۷. یکی دیگر از مشکلات اجرای این روش، زمان جلسات کارورزی و زمان برگزاری این جلسات محدود است و دانشجویان نمی‌توانند مشکلات خود را به طور کامل مورد نقد و بررسی قرار دهند؛ بنابراین لازم است که، جلساتی منظم و اصولی بین دانشجویان در جهت انتقال تجارب و درک مفهوم کارورزی به شیوه پژوهش روایتی به صورت ماهانه با حضور اساتید و معلم راهنما، در مدارس خود یا دانشگاه برگزار شود.
۸. عدم همکاری مدارس با دانشگاه یکی دیگر از مشکلات مطرح شده در بخش اجرای کارورزی به شیوه پژوهش روایتی می‌باشد؛ در واقع مدارس بدلیل عدم اطلاع کافی از مفهوم پژوهش روایتی با دانشجویان به شیوه‌ی اصولی همکاری نمی‌کنند و برخی از دانشجویان در کارورزی، بدلیل عدم اطلاع معلم راهنما از هدف این کارورزی، مشغول به تدریس می‌شوند و به اهداف پژوهش روایتی دست پیدا نمی‌کنند و در نتیجه گزارش‌های غیر واقعی به رشته تحریر در می‌آورند؛ بنابراین لازم است که، دانشگاه جلسات توجیهی و همچنین دوره‌های آموزشی برای معلمان راهنما در جهت درک درست اهداف کارورزی به شیوه پژوهش روایتی در مدارس برگزار کند.

قدردانی

در پایان از کلیه مسئولین و اساتید محترم درس کارورزی و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان فارس (کلیه پردیس‌ها) که ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند، کمال تشکر را داریم.

منابع

- ترابی، مهدی. (۱۳۹۳). "کارورزی در خدمت آمادگی شغلی دانشجویان"، سایت ویستا مرجع، پنج شنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۳، قابل دسترسی در: <http://vista.ir/articl>
- تلخایی، محمود. فقیری، محمد (۱۳۹۳). "تحلیل گفتمان کارورزی" آموزشنامه دانشگاه فرهنگیان، سال اول، شماره ۵.
- حیدری نقدعلی، ژیلا (۱۳۹۳). "پژوهش‌روایی: چیستی و چگونگی آن". آموزشنامه دانشگاه فرهنگیان، سال اول، شماره ۵.
- دلاور، علی (۱۳۹۴). روش‌های تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، تهران: نشر ویرایش
- رؤوف، علی (۱۳۸۶). تربیت معلم و کارورزی (چاپ دوم). تهران: نشر روان.
- فتحی آذر، اسکندر؛ بدری گرگوری، رحیم و قهرمانزاده کوچکی، فرحناز (۱۳۹۱). ارزیابی کیفیت برنامه درسی رشته تکنولوژی آموزشی، فصلنامه مطالعات اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی، (۱)، صص ۳۱-۹.
- فیوضات، ابراهیم (۱۳۷۲). بررسی تحولات نظام استاد - شاگردی در ایران. تهران: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ص ۱۴۰
- گال، مردیت؛ بورگ، والتر و گال، جویس (۱۳۹۳). روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی (ترجمه احمد رضا نصر و همکاران). تهران: دانشگاه شهید بهشتی و سازمان سمت.
- گلکار، رسول و شریفیان، فریدون (۱۳۹۵)، "نقش و کاربرد پژوهش‌روایی در بهبود برنامه‌های تربیت معلم و رشد حرفه‌ای معلمی"، دومین همایش ملی تربیت معلم، اصفهان، دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه اصفهان
- Andreas, M. R. (2003). Validity and reliability test in case study research: A literature review with "hands-on applications for each research phase, Qualitative Market Research, ۶ (2), 75-86.
- Avalos, B (2011). Teacher professional development in Teaching and Teacher education over ten years. Journal of: Teaching and Teacher Education Volume , Issue , Pages 10-20
- Baugh, D. F. (2003). The school-based administrative internship: Requirements and student expectations, connections. Journal of Principal Preparation and Development, 4. 7-12

- Bukaliya, R. (2012). Assessing the effectiveness of student representative councils in open and distance learning: a case for Zimbabwe in open university. *International journal on new trends in education .and their implications*, 3 (1) , 80-90
- Clandinin, D,J , & Connely, F. M (2000). *Narrative inquiry: Experience and story in qualitative research*. San Francisco: Jossey- Bass.
- Creswell, J. W. (2003), *Research Design: Quantitative and Mixed Methods*, London: Sage Publication.
- Daresh, j. c. (2001). *Beginning the principalship (2Ed)*. Thousand oaks, CA: Crowin press.
- Dickinson,s. j (2012) *A Nrrrative inquiry about teacher identity construction: preservice teachers share their stories*. a dissertation Presented to the Faculty of the Graduate School University of Missouri-Columbia.
- Feldman, Daniel C. and Barton, A. Weitz (1990). Summer Interns: Factors Contributing to Positive Development Experiences. *Journal of Vocational Behavior*, 37: 267-284
- Hsieh HF, Shannon SE. Three approaches to qualitative content analysis. *Qual Health Res*. 2005; 15(9):1277-88.
- Matthews, K, E (2012). *Mathematics in Science Higher Education: Narrative Inquiry and an Analytical Framework for Exploring the Student Experience*. University of Queensland, Australia.
- Mayring P. *Qualitative Content Analysis*. *Qualitative Social Research*. 2000; 1(2).
- McKerrow, K. 1998. Administrative internship: quality or quantity? *Journal of School Leadership*, 8:171-186.
- Merrit, R. (2008). Student internship. *EBSCO Re- .search Starters*. EBSCO publishing Inc , 1-8
- Phipps, L. J., Osborne, E. W., Dyer, J.E., and Ball, A. 2008. *Handbook on Agricultural Education in Public Schools*. Thomson Delmar Learning, USA. 553P.
- Rao, S., & Perry, C. (2003). Convergent interweaving to build a theory in underresearched areas: Principles and example investigation of internet usage in interfirm relationship, *Qualitative Market Research*, 6 (4), 236-247.

- Ruhanen, L. a. (2013). A foreign assignment: internships and international students . journal of hospitality and tourism management, 20 , 1-4.
- Spannagel C, Gläser-Zikuda M, Schroeder U. Application of qualitative content analysis in userprogram interaction research. Qualitative Social Research. 2005; 6(2).
- Sqrensen, E. W(2005). Improving situated learning in pharmacy internship. Pharmacy Education. 5 (3-4). 223-233.
- Wiegand, B. 2004. Agriculture Practice Manual Internship in Agriculture. College of Applied Science and Technology, Department of Agriculture. Illinois State University. Available at: <http://www.agriculture.ilstu.edu/>